

Udkast til tale til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål AB fra Folketingets Retsudvalg den 31. marts 2011

Samrådsspørgsmål AB:

”Ministeren har i sit svar på REU alm. del spørgsmål 61, redegjort for, hvilke muligheder, der i dag er for at hjælpe beboere, der chikanneres af bordeldrift i deres ejendomme, mener ministeren at de muligheder er tilstrækkelige og kan ministeren ikke se yderligere initiativer, der vil være relevante at tage for at hjælpe beboerne.”

[Indledning]

1. Jeg vil gerne starte med at slå fast, at jeg naturligvis godt kan forstå, at der kan være en række gener forbundet med at have en prostitutionsvirksomhed som nabo.

Og det siger sig selv, at man som beboer i en beboelsesejendom ikke skal affinde sig med at blive truet af personer, der kommer i opgangen, eller med at der urineres i opgangen, eller med støjgener, der går ud over det rimelige.

Samtidig er man imidlertid også nødt til at erkende, at i ejendomme, hvor der lovligt kan drives erhvervsvirksomhed, vil en sådan virksomhed ofte kunne opleves som u hensigtsmæssig for de omkringboende.

Det gælder ikke kun for prostitutionsvirksomhed, men også for en række andre typer af erhvervsvirksomheder.

For de fleste kan nok forestille sig, at der kan være betydelige gener forbundet med at bo ovenpå et værtshus eller et diskotek, eller for den sags skyld ovenpå en dyrehandel.

Jeg tror, at man er nødt til at erkende, at man ikke kan gøre op med alle de følger af lovlig erhvervsvirksomhed, som de omkringboende kan opfatte som generende.

Og i den forbindelse må vi jo altså holde fast i, at prostitutionsvirksomhed som sådan er lovlig erhvervsvirksomhed – det kan man synes om, hvad man vil, men det er som bekendt ikke det, der er temaet for dagens samråd.

2. Men når det er sagt, er der naturligvis ingen tvivl om, at selv om en virksomhed er lovlig, skal man som nabo ikke tåle alle tænkelige gener – og det gælder selvfølgelig ligeså vel for naboer til prostitutionsvirksomheder som for naboer til andre virksomheder.

Derfor eksisterer der også – som jeg har redegjort for i min besvarelse af spørgsmål nr. 61 fra Folketingets Retsudvalg – en række instrumenter både af offentligretlig og privatretlig karakter, der kan medvirke til at sikre ordnede forhold for naboer mv. til erhvervsvirksomheder, herunder prostitutionsvirksomheder.

Både planloven, lejeloven, lov om ejerlejligheder samt straffeloven og ordensbekendtgørelsen indeholder således regler, der på forskellig vis kan bringes i anvendelse i forhold til bl.a. prostitutionsvirksomheder og de gener, der måtte udgå herfra.

[Politiets indsats]

3. For at starte med de politi- og strafferetlige reaktionsmuligheder – som jo hører under mit område – kan jeg oplyse, at f.eks. Københavns Politi løbende gennemfører kontrolbesøg på bordelvirksomhederne i politikredsen.

Herudover tager politiet ud til bordeller i forbindelse med uroligheder eller lignende, ligesom der dagligt foretages tryghedsskabende patruljering i de mest berørte områder i politikredsen.

I det omfang der foreligger en formodning om strafbare forhold i forbindelse med prostitutionsvirksomhed, iværksætter politiet efterforskning med henblik på at gøre et strafferetligt ansvar gældende mod de ansvarlige.

Det gælder også, i det omfang naboerne til prostitutionsvirksomhederne udsættes for strafbare forhold, herunder f.eks. trusler, der efter omstændighederne vil kunne udgøre en overtrædelse af straffeloven, eller vedvarende støj, der efter omstændighederne vil kunne udgøre en overtrædelse af ordensbekendtgørelsen.

4. I den forbindelse er det også væsentligt at fremhæve, at indsatsen over for prostitutionens bagmænd i en årrække har været et højt prioriteret område for dansk politi.

Som led i den prioriterede indsats har f.eks. Københavns Politi oprettet en særlig efterforskningsenhed, der står for efterforskningen mod prostitutionens bagmænd og kvindehandel.

[Muligheder inden for andre ressortområder]

5. Den politimæssige indgriben vil normalt forudsætte, at der er i forbindelse med virksomheden er begået et strafbart forhold.

På samme måde som for anden erhvervsvirksomhed – og i øvrigt for andre aktiviteter, der finder sted i beboelsesejendomme, hvor flere mennesker bor tæt på hinanden – er der imidlertid i medfør af anden lovgivning en række muligheder for, at fastsætte lokale regler om,

hvilke aktiviteter der kan udføres et givent sted, og hvordan man i øvrigt bør opføre sig i f.eks. en boligforening.

Nu bevæger jeg mig uden for mit eget ressortområde og ind på områder, der hører under henholdsvis miljøministeren, socialministeren og økonomi- og erhvervsministeren. Jeg vil derfor allerede nu for god ordens skyld sige, at mere detaljerede spørgsmål til reglerne på disse områder som udgangspunkt må stilles til mine ministerkolleger.

[Planlovgivning]

6. Med dette lille forbehold kan jeg overordnet oplyse, at planlovgivningen bl.a. indeholder regler om anvendelse af boligområder til erhverv mv.

Hvis et område efter planloven er udlagt til boligområde, er udgangspunktet, at der ikke må udøves erhverv, medmindre der gives tilladelse eller dispensation hertil.

Der er imidlertid visse undtagelser fra dette udgangspunkt. Således vil der også i et boligområde i almindelighed være mulighed for at udøve visse liberale erhverv uden særlig tilladelse eller dispensation. Det gælder f.eks. udøvelse af frisør-, dagpleje-, advokat- og revisionsvirksomhed.

Årsagen til, at der ikke i disse tilfælde kræves tilladelse til at drive erhverv fra ejendommen, er, at sådanne erhverv forudsættes at kunne udøves uden fremmed medhjælp, og uden at kvarterets eller ejendommens præg af boligområde ændres.

Det afhænger i øvrigt af lokalplanens bestemmelser – og muligheden for at søge dispensation fra disse bestemmelser – i hvilket omfang der kan udøves erhverv i et boligområde.

7. Jeg kan i den forbindelse nævne, at for så vidt angår udøvelse af erhverv i form af prostitutionsvirksomhed har Højesteret i en konkret sag fra 2006 afgjort et spørgsmål om dispensation efter lokalplanen til at drive bordel i et boligområde.

Sagen drejede sig om en bordelvirksomhed i en ejendom, der lå i et område, der efter lokalplanen var udlagt til boligområde. Helsingør Kommune meddelte ejeren af ejendommen, at bordelvirksomheden, der blev udøvet fra ejendommens kælder, skulle ophøre eller – om muligt – lovliggøres ved en dispensation fra lokalplanen.

Ejendommens ejer søgte herefter om dispensation, men fik afslag, idet etableringen af erhvervet ansås at være i strid med *intentionerne i lokalplanen om anvendelse til boligformål*. Højesteret fastslog, at virksomheden ikke kunne karakteriseres som *boligformål*, og at den derfor var stridende med lokalplanen. Højesteret fandt endvidere, at kommunens skøn i relation til afgørelsen om dispensation ikke hvilede på usaglige hensyn.

Jeg kan tilføje, at overtrædelse af bestemmelser i lokalplan eller undladelse af at efterkomme påbud eller forbud efter planloven kan straffes med bøde.

[Lejeboliger]

8. Boligreguleringsloven og lejeloven indeholder en række regler om anvendelse af boliger, herunder om anvendelsen af disse boliger til andre formål end beboelse.

Efter boligreguleringsloven er det ikke uden kommunens samtykke tilladt helt eller delvist at tage en bolig i brug til andet end beboelse. En overtrædelse kan straffes med bøde.

Som det også fremgår af min besvarelse af spørgsmål nr. 61, har Socialministeriet oplyst, at hvis en bolig benyttes til bordelvirksomhed uden kommunens samtykke, vil det indebære en overtrædelse af boligreguleringsloven.

Efter lejeloven kan udlejeren endvidere ophæve en lejeaftale, hvis boligen anvendes til andet end det aftalte, og lejereren ikke – trods udlejeren indsigelse – er ophørt med denne benyttelse.

Konstaterer omkringboende, at en lejlighed øjensynligt benyttes til erhverv i strid med reglerne, vil de pågældende kunne rette henvendelse til kommunen, som herefter tager stilling til, om forholdet skal anmeldes til politiet.

[Ejer- og andelslejligheder]

9. I forhold til ejerlejligheder er det muligt i privatretligt regi at sætte ind over for gener, der udgår fra den virksomhed, der drives i en lejlighed, i det omfang sådanne gener udgør en misligholdelse af forpligtelserne over for foreningen eller dennes medlemmer.

Ifølge lov om ejerlejligheder kan en ejerforening således pålægge en lejlighedsejer at fraflytte sin lejlighed med passende varsel, hvis den pågældende person har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen misligholdelse af sine forpligtelser over for ejerforeningen eller et af dennes medlemmer.

Hvilke forpligtelser en lejlighedsejer har over for ejerforeningen, er beskrevet i foreningens vedtægter, som er reguleret af de foreningsretlige principper.

Ejerforeningens beslutning om at stille krav om fraflytning træffes på en generelforsamling med det nødvendige flertal, som er fastsat i foreningsvedtægten. Hvis den pågældende ejer ikke fraflytter lejligheden frivilligt, må ejerforeningen anlægge sag herom ved domstolene.

10. Lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber indeholder ikke på tilsvarende måde regler, som giver mulighed for at pålægge andelshavere at fraflytte andelsforeningen. Men de enkelte foreninger kan indføre regler herom i foreningsvedtægterne, der tillige er reguleret af de foreningsretlige grundprincipper.

[Opsamling]

11. Som jeg indledningsvis gav udtryk for, kan jeg bestemt godt forstå, at naboer til prostitutionsvirksomheder i en række tilfælde vil kunne føle sig frustrerede over de gener, som sådan virksomhed kan medføre.

Og som jeg netop har redegjort for, har beboerne i sådanne ejendomme faktisk en række muligheder for at reagere i forhold til sådanne gener.

Udgør generne et strafbart forhold, vil det relevante skridt være at inddrage politiet. Er der ikke tale strafbare forhold, vil generne som udgangspunkt skulle adresseres inden for den enkelte bolig-/ andels- eller ejerforening eller gennem vedkommende kommune.

Politiet tager således deres del af opgaven meget alvorligt, men det er naturligvis lige så vigtigt, at beboerne – i den udstrækning der ikke er tale om en politimæssig opgave – benytter de muligheder, de selv har inden for de enkelte foreninger, for at fastlægge, hvilke regler der skal gælde for aktiviteter i deres boligforening, og hvilke former for adfærd man finder er acceptabel.

[Behov for yderligere initiativer]

12. Som det nok er fremgået af det jeg har sagt, er det min opfattelse, at der i dag er ganske mange muligheder for, at naboerne til prostitutionsvirksomheder kan tage skridt med henblik på at minimere de gener, som virksomheden måtte medføre.

Der eksisterer således i dag overordnet de samme muligheder for at skride ind over for gener fra prostitutionsvirksomheder som i forhold til andre former for erhvervsvirksomhed.

Og sådan bør det efter min opfattelse også være – for selvfølgelig skal naboer til prostitutionsvirksomheder ikke tåle større ulemper, end hvad man ville finde acceptabelt for naboer til f.eks. værtshuse eller lignende.

Og jeg har i øvrigt fuld tillid til, at politiet – i den udstrækning generne kommer til udtryk i strafbare forhold – tager anmeldelser herom meget alvorligt.

TAK.